

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Porozumienie Burmistrzów na okres po 2020 r.

(2020/C 79/06)

Sprawozdawczyni: Benedetta BRIGHENTI (IT/PES), radna gminy Castelnuovo Rangone (prowincja Modena)

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Znaczenie Porozumienia Burmistrzów w europejskiej polityce klimatycznej

1. Podkreśla, że w znaczących międzynarodowych badaniach nad zmianą klimatu⁽¹⁾ zwraca się uwagę na pilną potrzebę wdrożenia ambitnej polityki w dziedzinie klimatu i że europejska opinia publiczna wykazuje coraz większe zaniepokojenie tym zagadnieniem. Komitet z niecierpliwością oczekuje zatem wniosków nowej Komisji Europejskiej dotyczących ustanowienia Europejskiego Zielonego Ładu i europejskiego prawa o klimacie i wnosi, by Komisja i wszystkie państwa członkowskie uznały Porozumienie Burmistrzów za ważne narzędzie reagowania na nadzwyczajną sytuację związaną ze zmianą klimatu oraz ukierunkowywania władz lokalnych i regionalnych w przechodzeniu na neutralność klimatyczną i przystosowywaniu się do zmiany klimatu, zgodnie z zobowiązaniami podjętymi w ramach porozumienia paryskiego i długoterminowej strategii na 2050 r.⁽²⁾ Może to być istotnym uzupełnieniem zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.

2. Przypomina, że porozumienie to skupia miasta o większych ambicjach i bogatym doświadczeniu w lokalnej polityce przeciwdziałania zmianie klimatu, często wykraczającymi poza standardy poszczególnych państw członkowskich. Sygnatariusze i koordynatorzy Porozumienia powinni zatem zostać uznani za uprzywilejowanych rozmówców ze strony państw członkowskich podczas prac nad zaangażowaniem władz lokalnych i regionalnych w opracowywanie zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.

3. Wzywa Komisję Europejską, by bardziej zdecydowanie promowała w ramach Porozumienia Burmistrzów cel na 2050 r. Ponadto apeluje do niej, by rozważyła rozszerzenie zakresu tej inicjatywy, aby lepiej reagować na przekrojowe wyzwania i możliwości, jakie neutralność klimatyczna stawia przed władzami lokalnymi i regionalnymi. Warto ująć w tym też nowe opcjonalne obszary, takie jak przemysł, rolnictwo, gospodarka leśna, oraz nowe kwestie środowiskowe, takie jak jakość powietrza, gospodarka o obiegu zamkniętym czy różnorodność biologiczna, różnorodność biokulturowa oraz naturalne pochłaniacze dwutlenku węgla, w celu wspierania ambicji gmin najbardziej zaawansowanych w działaniach dla klimatu. Uwzględnienie tych obszarów ma zapewnić lepsze skupienie się na planie działania, przy czym należy też uniknąć obarczania sygnatariuszy dodatkowymi obowiązkami w zakresie sprawozdawczości i monitorowania. Jednocześnie ważne jest wspieranie innych form współpracy dotyczącej zmiany klimatu i środowiska, w których uczestniczą władze lokalne i regionalne w wielu państwach członkowskich, oraz promowanie integracji z Porozumieniem Burmistrzów. Jeśli te władze lokalne i regionalne mają odpowiedni potencjał, aby wносить wkład w wysiłki lokalne, to należy je odpowiednio uznać i wesprzeć.

4. Zwraca się ponownie do Komisji Europejskiej o większe uznanie strategicznej roli KR-u w zarządzaniu Porozumieniem Burmistrzów, w tym jego aspektami globalnymi, przy jednoczesnym zadbaniu o to, by pozostało ono całkowicie wierne swoim europejskim korzeniom i nadal zaspakajało potrzeby miast UE, a zarazem propagowało na całym świecie działania na rzecz klimatu.

⁽¹⁾ <https://www.ipcc.ch/2018/10/08/summary-for-policymakers-of-ipcc-special-report-on-global-warming-of-1-5c-approved-by-governments/>

⁽²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52018DC0773>

5. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę „Porozumienie w sprawie zielonego miasta” i wzywa Komisję Europejską, by przy tej okazji zbadała możliwość uwzględnienia w protokole Porozumienia Burmistrzów nowych kwestii środowiskowych takich jak jakość powietrza, różnorodność biologiczna, zanieczyszczenie hałasem czy też gospodarka o obiegu zamkniętym. Ich uwzględnienie nie powinno nakładać na sygnatariuszy bardziej złożonych wymogów minimalnych. Chodzi raczej o to, by umożliwić im stopniowe podejmowanie nowych aspektów i sprostanie wyzwaniom związanym z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej oraz transformację energetyczną z zastosowaniem bardziej przekrojowego i całościowego podejścia i z wykorzystaniem synergii.
6. Jest zdania, że odpowiednimi ramami odniesienia w zakresie rozwoju zrównoważonego dla władz lokalnych i regionalnych powinny być cele zrównoważonego rozwoju⁽³⁾. Uważa w związku z tym, że Porozumienie powinno być mocno osadzone w celach zrównoważonego rozwoju i być postrzegane jako jedno z kluczowych narzędzi monitorowania ich realizacji na szczeblu lokalnym. Wzywa zatem Komisję Europejską i Biuro Porozumienia Burmistrzów, by powiązały ramy metodyczne Porozumienia z celami zrównoważonego rozwoju, dokonując prostego przyporządkowania działań podejmowanych w ramach Porozumienia do poszczególnych celów zrównoważonego rozwoju.
7. Z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie Porozumienia Burmistrzów o wymiar globalny oraz pozytywnie ocenia wysiłki, by stworzyć spójne ramy odniesienia. Uważa globalne porozumienie za ważne narzędzie dyplomacji i dialogu z państwami trzecimi. Dostrzega ponadto, że walnie przyczynia się ono do zagwarantowania, że starań Unii Europejskiej nie narazi na szwank brak ambicji ze strony państw nienależących do UE. Ostrzega jednak, że należy dopilnować, by dążenie do harmonizacji ram odniesienia Porozumienia w skali globalnej nie spowodowało oddalenia się od potrzeb i praktyk władz lokalnych i regionalnych UE, co osłabiłoby szanse jego sukcesu w przyszłości.
8. Z zadowoleniem przyjmuje różne inicjatywy oddolne podejmowane przez Komisję Europejską z myślą o miastach i regionach, takie jak platforma dla regionów górniczych w okresie transformacji, platforma inteligentnej specjalizacji w dziedzinie energii (S3P-Energia), „Czysta energia dla wysp UE”, „Inteligentne miasta i społeczności”, „Zielona Stolica” i inne. W związku z tym wnosi, by Komisja Europejska skorzystała z informacji zebranych dla miast przez punkty kompleksowej obsługi⁽⁴⁾ i by w pełni zbadała cele i rolę tych inicjatyw oraz w szczególności ich potencjalne synergii z Porozumieniem Burmistrzów, tak by osiągnąć strukturę możliwie najbardziej przyjazną dla użytkownika. Podejście takie pomogłoby stworzyć jasne i spójne ramy dla różnych inicjatyw powiązanych z celami zrównoważonego rozwoju, z zachowaniem ich specyfiki i odrębności.
9. Przypomina państwom członkowskim, że przy opracowywaniu krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu należy konsultować się z poziomem niższym od krajowego i wnosi o to, by państwa członkowskie brały pod uwagę doświadczenia społeczności Porozumienia Burmistrzów oraz uzyskiwane od niej informacje zwrotne podczas opracowywania i wdrażania swoich planów i długoterminowych strategii w perspektywie do 2050 r. oraz dokonywania ich przeglądu, jak też doświadczenia ponad 400 agencji energetycznych w UE i uzyskiwane od nich informacje. Wiele z tych agencji koordynuje lub promuje Porozumienie Burmistrzów i odpowiada za regionalne plany energetyczne.

Zarządzanie Porozumieniem Burmistrzów

10. Ponawia swoje poparcie dla systemu wkładów ustalanych na poziomie regionalnym i lokalnym w celu formalnego uznania i monitorowania ograniczania emisji dwutlenku węgla przez miasta, władze lokalne i regiony na całym świecie, a także w celu zachęcania ich do tego. Zwraca się do Komisji Europejskiej, by wspólnie z KR-em rozważyła możliwość traktowania planów działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu lub planów ekwiwalentnych jako ustalanych na poziomie regionalnym i lokalnym wkładów, które przyczyniają się w skali lokalnej do wdrażania porozumienia paryskiego w sprawie zmiany klimatu.
11. Przypomina, że Porozumienie Burmistrzów rozwinęło się i ewoluowało na przestrzeni lat m.in. z myślą o radzeniu sobie w środowisku podlegającym silnym przekształceniom oraz że konieczna jest reorganizacja tej struktury, by mogła spełniać teraźniejsze i przyszłe oczekiwania. W tym kontekście przypomina o strategicznej roli, jaką może odgrywać KR, zapewniając Komisji Europejskiej dwukierunkowy kanał stałej komunikacji ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi. Z tą myślą zwraca się do Komisji Europejskiej, by doprecyzowała formalny charakter roli KR-u w ramach Porozumienia Burmistrzów, m.in. włączając KR do organów odpowiedzialnych za kontrolę i ukierunkowywanie tej inicjatywy.
12. Wzywa Komisję Europejską do współpracy z Biurem Porozumienia Burmistrzów i KR-em, tak by włączyć Porozumienie Burmistrzów lub podobne inicjatywy krajowe i regionalne obejmujące udział szczebla lokalnego i regionalnego, ilekroć da się to zrobić w sposób harmonijny, do krajowych ram odniesienia, zwłaszcza do planów krajowych w dziedzinie energii i klimatu oraz do krajowych strategii długoterminowych na okres do 2050 r. W związku z tym apeluje, by Komisja Europejska powołała grupę ekspertów ds. Porozumienia Burmistrzów, obejmującą m.in. przedstawicieli krajowych organów koordynacyjnych, ambasadorów KR-u, przedstawicieli Biura Porozumienia Burmistrzów, Komisji Europejskiej i Wspólne Centrum Badawcze (JRC), a także innych ekspertów, w tym przedstawicieli innych inicjatyw dotyczących współpracy na rzecz klimatu i środowiska, w celu regularnego omawiania wyzwań i szans związanych z wdrażaniem Porozumienia Burmistrzów w różnych kontekstach krajowych, również w powiązaniu z innymi podobnymi inicjatywami już istniejącymi w danym kraju.

⁽³⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/>

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development_pl

13. Wzywa Komisję Europejską i Biuro Porozumienia Burmistrzów do wzmocnienia strategii krajowej, w szczególności roli koordynatorów i propagatorów krajowych i regionalnych. Koordynatorzy regionalni powinni dysponować silniejszym mandatem i być wspierani w swoich działaniach przez Komisję Europejską pod względem techniczno-finansowym, m.in. poprzez odpowiednie finansowanie w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (funduszy ESF). Powinno to umożliwić koordynatorom zapewnienie w szczególności małym samorządom lokalnym dostępu do pomocy technicznej. W związku z tym wzywa instytucje zarządzające do rozważenia kluczowej roli działań związanych z Porozumieniem na podlegających im obszarach w odniesieniu do stawiania czoła wyzwaniom związanym z klimatem, energią i środowiskiem oraz zachęca je do uwzględnienia tych działań przy planowaniu na następny okres programowania.

14. Zaznacza, że wzmocnienie sieci koordynatorów krajowych, a zwłaszcza regionalnych, ma strategiczne znaczenie dla utrzymania znaczenia i pierwszoplanowej roli Porozumienia we wspieraniu wdrażania i monitorowania polityki krajowej i regionalnej oraz wymiany najlepszych praktyk. Wnosi zatem, by Komisja Europejska wyposażyła Biuro Porozumienia w wystarczające zasoby do koordynacji działalności partnerów krajowych i udzielania im wsparcia technicznego oraz by przewidziała równoległe mechanizmy finansowego wspierania krajowych działań koordynacyjnych.

15. Przypomina o kluczowym znaczeniu regionalnych koordynatorów Porozumienia dla wspierania małych i średnich gmin sygnatariuszy we wstępnej fazie planowania oraz na etapie gromadzenia i wdrażania oraz monitorowania działań. Przypomina również ważną rolę organizacji wspierających, które ułatwiają członkostwo w Porozumieniu, działając jako pośrednik i odgrywając wiodącą rolę w promowaniu tej inicjatywy. Z tego względu apeluje do Komisji Europejskiej o wspieranie koordynatorów i zwiększenie roli organizacji wspierających, by zapewnić im trwałą rolę w perspektywie długoterminowej.

16. Wzywa Komisję Europejską do zadbania o to, by KR był reprezentowany w zarządzie politycznym Porozumienia, co pozwoli stworzyć silniejsze powiązanie między zarządzaniem Porozumieniem na poziomie UE a ambasadorami Porozumienia, tak by zapewnić inicjatywie polityczne wsparcie, promować ją i ułatwiać dialog z organami krajowymi. W związku z tym zobowiązuje się do udostępnienia niezbędnych zasobów, by sieć ambasadorów Porozumienia mogła działać coraz prężniej i skuteczniej, w ścisłej współpracy z Komisją Europejską i Biurem Porozumienia Burmistrzów.

17. Wnosi, by Komisja Europejska zapewniła publiczną dostępność danych dotyczących Porozumienia i nadała im georeferencyjny charakter. Dane te mogłyby zostać wykorzystane do utworzenia europejskiego Centrum Monitorowania Neutralności Klimatycznej, w platformie danych dotyczących miast⁽⁹⁾ i w ramach Obserwatorium Ubóstwa Energetycznego, które powinno gromadzić dane zdezagregowane przynajmniej na poziomie NUTS 2.

18. Zachęca równocześnie władze lokalne i regionalne do wykorzystania Porozumienia Burmistrzów jako okazji do zwiększenia zdolności swej administracji i do przeszkolenia swych własnych urzędników służby cywilnej, co pozwoliłoby uniknąć nadmiernego outsourcingu działalności mogącego ograniczyć zdolność administracji do realizacji i aktualizacji planów działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu.

19. Wzywa Wspólne Centrum Badawcze UE do tego, by nawiązało bliższe kontakty z regionalnymi koordynatorami Porozumienia i zapewniło im wsparcie techniczne i naukowe podczas gromadzenia i analizy danych, a także udzieliło gminom dostatecznej pomocy technicznej przy wdrażaniu planów działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu, poszukiwaniu finansowania oraz tworzeniu procesów partycypacyjnych.

20. Wzywa Komisję Europejską, JRC i Biuro Porozumienia Burmistrzów do dalszego działania na rzecz opracowania prostszych i stabilniejszych ram monitorowania, dzięki którym będzie można uniknąć potrzeby ciągłych szkoleń i aktualizacji i które jednocześnie zapewnią elastyczność niezbędną do reagowania na zmieniające się otoczenie polityczne. Podkreśla, że choć wymogi w zakresie monitorowania są istotne dla funkcjonowania i wiarygodności systemu Porozumienia, nie powinny utrudniać władzom lokalnym, zwłaszcza mniejszym, przyłączanie się do Porozumienia i wykorzystanie jego potencjału do stymulowania ambitnych działań. W związku z tym wnosi również o przeanalizowanie, w jaki sposób same badania monitorujące mogłyby być lepiej wykorzystywane zarówno pod względem komunikacji, jak i procedury w celu ułatwienia jak najszerzego udziału w sieci.

21. Ponadto proponuje, by rozważyć możliwość stworzenia sieci tematycznych między sygnatariuszami mającymi podobną specyfikę lub borykającymi się z podobnymi wyzwaniami wynikającymi na przykład z ich wielkości, położenia geograficznego czy też sytuacji społecznej lub gospodarczej.

(9) <https://urban.jrc.ec.europa.eu/#/en>

22. Wnosi, by Komisja Europejska i Biuro Porozumienia Burmistrzów promowały w ramach planów działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu te działania – zwłaszcza w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu – które przekraczają swoim zasięgiem lokalne, regionalne i krajowe granice administracyjne i mają na celu łączenie zasobów wokół wrażliwych problemów środowiska naturalnego.

23. Apeluje do Komisji Europejskiej i JRC, by ze wsparciem koordynatorów i propagatorów regionalnych ponownie rozważyły procedurę oceny planów działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu z myślą o jej przyspieszeniu oraz stworzeniu wytycznych, które będą bardziej przyjazne dla adresata i ukierunkowane na decyzje polityczne. Należy podjąć wysiłki mające na celu ograniczenie procedur administracyjnych, uproszczenie obowiązków sprawozdawczych i poprawę wykorzystania danych.

24. Zwraca się do Komisji Europejskiej i Biura Porozumienia Burmistrzów o stosowanie w miarę możliwości jak najprostszego, aktualnego i wyrazistego języka i sposobu przekazywania informacji, by – tam, gdzie przyniosło to konkretne wyniki – zapewnić rozpoznawalność Porozumienia Burmistrzów i innych form współpracy władz lokalnych i regionalnych dotyczącej klimatu i środowiska jako swoistej marki zrównoważonego rozwoju i dowodu doskonałości dla działań w dziedzinie klimatu.

Przejsie na neutralność klimatyczną oparte na uczestnictwie

25. Wzywa Komisję Europejską i Biuro Porozumienia Burmistrzów, by wspierały działania mające na celu pomoc sygnatariuszom, którzy z nieprzewidzianych przyczyn niepodlegających ich kontroli napotykają trudności w realizacji celów, do których osiągnięcia się zobowiązały, podpisując Porozumienie Burmistrzów.

26. Wnosi, by Komisja Europejska i Biuro Porozumienia Burmistrzów dalej wzmacniały podejmowane przez sygnatariuszy działania z zakresu szkolenia i aktualizacji, tak aby w jak największym stopniu przewyżczać bariery językowe. Przypomina, że należy zwrócić specjalną uwagę na przystosowanie się do zmiany klimatu i ubóstwo energetyczne, które są jeszcze zagadnieniami stosunkowo nowymi, a zatem wymagają znacznych wysiłków ze strony większości sygnatariuszy.

27. Wzywa Komisję Europejską i Biuro Porozumienia Burmistrzów do dalszego wzmacniania grupy praktyków pochodzących ze szczebla lokalnego⁽⁶⁾ i zwiększania jej przejrzystości poprzez podawanie do wiadomości publicznej jej składu: grupa ta stanowi istotną gwarancję, że proces decyzyjny Porozumienia Burmistrzów będzie oparty na podejściu oddolnym i że potrzeby władz lokalnych i regionalnych zostaną odpowiednio uwzględnione. Komisja Europejska mogłaby rozważyć organizację szkoleń na wysokim szczeblu adresowanych do praktyków przy okazji już istniejących posiedzeń lub w uzupełnieniu do nich. Te działania szkoleniowe, ze szczególnym naciskiem na udzielanie pomocy specjalistom z małych społeczności, można by organizować przy wsparciu członków „przestrzeni akademickiej” (ang. *academic corner*) społeczności Porozumienia Burmistrzów.

28. Zwraca się do Komisji Europejskiej i Biura Porozumienia Burmistrzów o dalsze rozwijanie roli „przestrzeni akademickiej” mającej na celu tworzenie powiązań między ośrodkami akademickimi i instytutami badawczymi z jednej strony a władzami lokalnymi i regionalnymi z drugiej. Przypomina, że takie powiązania mają zasadnicze znaczenie dla rozwijania wiedzy i kompetencji, które są potrzebne do przeprowadzenia transformacji. Zaznacza, że należy również bardziej wspierać zarówno badania naukowe i analizy, jak i upowszechnianie wyników tychże działań wśród szerszej społeczności Porozumienia.

29. Wzywa Komisję Europejską i Biuro Porozumienia Burmistrzów do dalszego promowania i rozpowszechniania dobrych praktyk w zakresie działań o niskich kosztach wdrażania, np. poprzez włączenie kryteriów zrównoważonego rozwoju do istniejących lub planowanych działań danej gminy, które bardzo często nie wymagają nowych źródeł finansowania, a jedynie lepszego przydziału dostępnych zasobów. Przypomina w związku z tym o szczególnej wadze systematycznego korzystania z zielonych i zrównoważonych zamówień publicznych. Wytyczne służące oszacowaniu czasu pracy personelu i związanych z tym kosztów również byłyby pomocne w zwiększaniu uczestnictwa i zacieśnianiu nadzoru politycznego.

30. Wzywa Komisję Europejską, by położyła większy nacisk na aspekt społeczny, począwszy od ubóstwa energetycznego, ale uwzględniając także aspekt zdrowia, podatności na zagrożenia wynikające ze zmiany klimatu, zarządzanie ryzykiem i jakość życia.

31. Wnosi, by Komisja Europejska i Biuro Porozumienia Burmistrzów zwiększyły zaangażowanie szkół i ośrodków kształcenia wszystkich szczebli w opracowywanie, wdrażanie i przegląd planów działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu. Przyczyni się to również znacząco do długofalowych zmian zachowań, niezbędnych do zapewnienia skuteczności procesu transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, co zostało także podkreślone w strategii długoterminowej na 2050 r.

⁽⁶⁾ <https://www.eumayors.eu/about/support-the-community/group-of-practitioners.html>

32. Potwierdza, że kluczowe znaczenie ma, by przyjęto podejście oparte na modelu pięciokrotnej helisy, tak aby opracować skuteczne, dostosowane do przyszłych wyzwań plany działania umożliwiające zarządzanie niezbędnym złożonym procesem transformacji, który wymaga zaangażowania administracji publicznej, przemysłu, szkół wyższych, organizacji pozarządowych i obywateli. Apeluje zatem do Komisji Europejskiej i Biura Porozumienia Burmistrzów, by wzmocniły rolę sektora prywatnego, innych niegminnych podmiotów publicznych (placówek medycznych, ośrodków badawczych itp.), organizacji nienastawionych na zysk i społeczeństwa obywatelskiego w opracowywaniu i wdrażaniu planów działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu.

Planowanie systemowe wspierane odpowiednimi instrumentami finansowymi

33. Wzywa Komisję Europejską i Biuro Porozumienia Burmistrzów do zaproponowania środków mających na celu promowanie bliższych powiązań z planowaniem działań na szczeblu lokalnym i regionalnym, począwszy od planów zrównoważonej mobilności i planowania urbanistycznego. Przypomina w związku z tym, że w niedawnym raporcie Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) w sprawie zmiany klimatu i gleby⁽⁷⁾ ponownie podkreślono kluczową rolę polityki użytkowania gruntów w walce ze zmianą klimatu. Przypomina również, że plany działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP) powinny stać się operacyjnym, elastycznym i dynamicznym narzędziem dla administracji lokalnych, ściśle powiązanych z innymi planami i programami.

34. Zwraca się do Komisji Europejskiej o wzięcie pod uwagę tego, że odpowiedzialność za łagodzenie zmiany klimatu i przystosowywanie się do niej spoczywa w dużej mierze na szczeblu lokalnym. Należy uwzględnić ten fakt, by uznać znaczenie, jakie mają plany działania na rzecz zrównoważonej energii i klimatu w systemach finansowania poszczególnych państw.

35. Zwraca się do Komisji Europejskiej i Biura Porozumienia Burmistrzów o wzmocnienie wizji SECAP jako globalnego dokumentu strategicznego, który zostanie w sposób horyzontalny włączony przez samorząd lokalny do planowania ogólnego, z uwzględnieniem różnych potrzeb lokalnych. Każde działanie powinno odnosić się do konkretnych planów lub instrumentów, które już istnieją w danej gminie. W ramach SECAP można by również określać kryteria jakościowe lub ilościowe wspierające procesy planowania i podejmowania decyzji w gminie w celu osiągnięcia celów Porozumienia Burmistrzów.

36. Wzywa Komisję Europejską do uznania i nagradzania wysiłków sygnatariuszy, koordynatorów i propagatorów w ramach najistotniejszych instrumentów finansowych UE. Należy również zachęcać państwa członkowskie do podejmowania takich samych działań w celu właściwego wdrażania ich krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.

37. Zwraca się do Komisji Europejskiej o zwiększenie roli regionów jako ważnych elementów systemu wielopoziomowego sprawowania rządów. W tym kontekście apeluje do niej, aby przewidziała zachęty, takie jak podział obciążenia, mające motywować regiony do osiągnięcia celów dotyczących redukcji emisji CO₂. Uważa ponadto, że fundusze ESI powinny obejmować mechanizmy wspierające pracę koordynatorów regionalnych.

38. Uważa, że posiadanie istniejącego planu SECAP lub równoważnego planu w dziedzinie energii i klimatu powinno stać się warunkiem dostępu do wszystkich odpowiednich programów finansowania (w ramach instrumentu na rzecz miast City Facility, programu „Horyzont Europa”, programu LIFE itp.).

39. Przypomina, że przekrojowy charakter planów działań związanych z klimatem może sprawić, że wiele działań będzie się kwalifikowało do wsparcia z funduszy UE na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i działań morskich. W związku z tym zachęca koordynatorów Porozumienia do dalszego zbadania tej możliwości, a biuro Porozumienia Burmistrzów do przedstawienia wytycznych w tym zakresie.

40. Wzywa Parlament Europejski do zbadania możliwości współpracy z KR-em i jego członkami w kontekście projektu ambasadorów Porozumienia Burmistrzów w celu zwiększenia zasięgu i widoczności politycznego poparcia dla Porozumienia.

41. Wnosi do Komisji Europejskiej o zapewnienie regionom jasnych wytycznych i opracowanie – przy zaangażowaniu wszystkich właściwych dyrekcji generalnych – wskazówek dotyczących wspierania działań wdrażających SECAP za pośrednictwem regionalnych programów operacyjnych EFRR i EFS. Apeluje także o dzielenie się dobrymi praktykami i tworzenie specjalistów do spraw wsparcia gmin.

42. Zwraca się do EBI o dalsze rozwijanie komunikacji ze Wspólnotą Porozumienia Burmistrzów w celu wzmocnienia zdolności władz lokalnych i regionalnych do optymalnego wykorzystania instrumentów EBI, przy położeniu nacisku na rozwój instrumentów wspierających małe i średnie władze lokalne.

(7) Sprawozdanie specjalne IPCC w sprawie zmiany klimatu i gleby.

43. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego ⁽⁸⁾, które wychodzi naprzeciw silnej potrzebie wspierania władz lokalnych i regionalnych i doradzania im w zakresie możliwości finansowania. Zauważa jednak, że jak dotąd instrument ten miał ograniczony wpływ na władze lokalne i regionalne. Wzywa zatem Komisję Europejską do zbadania przyczyn tego stanu rzeczy i stworzenia większej synergii między tym instrumentem a inicjatywami oddolnymi, w szczególności z Porozumieniem Burmistrzów. Deklaruje gotowość wspierania Komisji Europejskiej w dalszym promowaniu tego narzędzia i poszukiwaniu sposobów zwiększenia jego funkcjonalności.

Bruksela, dnia 5 grudnia 2019 r.

Karl-Heinz LAMBERTZ
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

⁽⁸⁾ <https://eiah.eib.org/about/initiative-urbis.htm>